

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«СЛОБОЖАНСЬКІ НАУКОВІ ЧИТАННЯ:
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ГУМАНІТАРНО-ПРАВОВІ
ВИМІРИ»

24-25 жовтня 2024 р.

Харків

НТУ «ХП» 2024

РОЛЬ, НАПРЯМИ ТА СТРАТЕГІЯ ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ В УКРАЇНІ

В.В. Яцина, к. е. н., доцентка

Харківський національний економічний
університет ім. Семена Кузнеця

А.Р. Гаджієва, студентка

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний університет»

Публічна дипломатія для українців тривалий час була невідомим напрямом і в Україні відстежувався понятійний вакуум. Наразі держава стикнулася з низкою нагальних проблем через повномасштабне вторгнення РФ на територію України. Це стало викликом для публічної дипломатії, яка необхідна для підтримки і покращення ставлення світової спільноти до країни, залучення міжнародної підтримки та встановлення партнерських відносин.

Згідно Стратегії публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України на 2021–2025 роки, публічна дипломатія – це «система заходів, за допомогою яких держава комунікує з громадкістю інших держав та впливає на формування суспільної думки населення інших країн для просування своїх національних інтересів і реалізації зовнішньополітичних цілей». В основу Стратегії публічної дипломатії покладено національний бренд *Ukraine Now*, розроблений у 2018 році з метою просування України у світі.

Ключові цілі публічної дипломатії наступні: зміцнення іміджу країни, просування її бренду; забезпечення сприятливого середовища у сфері міжнародного спілкування; трансляція політичних, культурних та інших цінностей; формування громадської думки однією державою в іншій.

В умовах війни завданням публічної дипломатії є демонстрація України як незламної країни, донесення до іноземної аудиторії сильних рис українського суспільства, пошук союзників у боротьбі з агресором.

Сьогодні активізація економічної дипломатії в Україні зумовлена глобалізацією, загостренням світових проблем і зростанням конкуренції. Економічна дипломатія має на меті інтеграцію країни в світову економіку, використовуючи інструменти, такі як переговори та співпраця з

міжнародними організаціями. Офіс залучення інвестицій UkraineInvest створено для підтримки інвестиційного іміджу України, надаючи консультації та аналітику бізнес-клімату. Також важливими є завдання з просування експорту та туристичного потенціалу, зокрема через участь у міжнародних виставках. У 2023 році в Україні було проведено 14 національних стендів, що сприяло популяризації українських компаній на міжнародних ринках.

Ініціатива «Grain from Ukraine» забезпечує постачання аграрної продукції країнам, що страждають від голоду, підкреслюючи роль України у глобальній продовольчій безпеці. Міністерство закордонних справ України активно просуває країну в Африці, реалізуючи стратегію, спрямовану на покращення іміджу України як надійного партнера. Також розроблено стратегію співпраці з Латинською Америкою, що включає формування комунікаційних каналів і підтримку дипломатичних представництв для покращення іміджу України.

Культурна дипломатія є ключовим напрямком публічної дипломатії України, спрямованим на популяризацію національних культурних досягнень, підвищення впізнаваності країни та формування позитивного ставлення до неї за кордоном. Серед інструментів культурної дипломатії - просування українського кіно, музики, літератури, театру та мистецтв.

Основними суб'єктами культурної дипломатії є такі установи, як Український інститут, Міністерство культури, Український культурний фонд та інші організації. Український інститут, заснований у 2017 році, реалізує проекти, які популяризують українську багатокультурність. У 2023 році були реалізовані важливі проекти, такі як «Culture Fights Back» та «Crimea 5 am», а також презентації українського кіно на міжнародних фестивалях. Український культурний фонд, також створений у 2017 році, підтримує розвиток національної культури та сприяє міжнародній співпраці в галузі мистецтв. Він активно співпрацює з міжнародними організаціями, організовуючи інформаційні заходи та підтримуючи українських митців.

Науково-освітня дипломатія фокусується на встановленні партнерських відносин через науковий обмін і популяризацію наукових досягнень. Наприклад, програма Erasmus+ надає можливість студентам навчатися в інших країнах. Спортивна дипломатія, що включає організацію міжнародних спортивних заходів, також сприяє міжкультурному діалогу та підвищенню міжнародного престижу України. Цифрова дипломатія використовує сучасні технології, зокрема соціальні мережі, для підтримки іміджу України та захисту її національних інтересів. Проект war.ukraine.ua, створений на початку війни, надає інформацію про конфлікт та має широке міжнародне

охоплення, що сприяє інформуванню світової спільноти про ситуацію в Україні.

Публічна дипломатія стала ключовим інструментом України в умовах війни, коли міжнародна підтримка та партнерські відносини стали необхідними для забезпечення стійкості держави. Особливу роль відіграють економічна, культурна та цифрова дипломатія, що допомагають розвивати міжнародні зв'язки, поширювати інформацію про реалії війни, а також підтримувати імідж держави у світі.

ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ БОРОТЬБИ З ДЕЗІНФОРМАЦІЄЮ ПРО УКРАЇНУ У СВІТОВОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ

В.В. Яцина, к. е. н., доцентка

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

К.Д. Третьякова, студентка

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

У нинішніх умовах геополітичного поділу та інтенсивного міжнародного протистояння публічна дипломатія є важливим інструментом для покращення репутації та іміджу держави на міжнародній арені. Вона заохочує до співпраці та слугує «м'яким» інструментом впливу, який дозволяє урядам, неурядовим групам та міжнародним організаціям дійти згоди задля послаблення напруженості. Публічна дипломатія є важливим інструментом і для України, оскільки вона може заручитися підтримкою закордонних партнерів і заохотити громадську та урядову підтримку заходів, спрямованих на збереження національного суверенітету. Впливаючи на населення країни-агресора під час війни, вона також сприяє внутрішньополітичним процесам, які можуть бути використані для припинення військових дій та відновлення територіальної цілісності [1].

Публічна дипломатія є набором стратегій, що використовуються урядами для взаємодії зі своїми громадянами та формування громадської думки в інших країнах з метою просування власних інтересів та досягнення